

[Kaj V. Andersen.]

hårde økonomiske nødvendighed ved jeg godt tvinger til en udsættelse.

Når det er sagt, vil jeg også gerne sige, at det er med den største beklagelse, jeg må anbefale dette. Jeg ser i statens bygningsfredningsfond et af de få og spinkle værn imod de betonmarodører, som hænger dansk byggeri i disse år, og som med deres knyt-næver slår uoprettelige skår i de gamle danske historiske byers kerner. Man ser sig med sorg omkring i København og i snart sagt enhver provinsby, man kommer til, og det er meget beklageligt, at det værdifulde arbejde, som bygningsfredningsfonden har som opgave, i virkeligheden her bliver gjort illusorisk derved, at den ikke får midler i hænde til at udføre det forsvarligt.

K. Helveg Petersen (RV):

Jeg kan heller ikke lægge nogen større begejstring for dagen, når jeg skal anbefale, at man udskyder revisionen. Det kan, som ministeren siger i sin fremsættelsestale, være praktisk at se på funktionerne inden for bygningsfredningslovgivningen i sammenhæng med den øvrige planlægningslovgivning.

Det kan da også godt være, at det europæiske bygningsfredningsår 1975 kan opmuntre nationen til at gøre noget mere ved dette område, for det er rigtigt, at vi trænger til at få større midler til rådighed for de opgaver, som bygningsfredningsfonden skal løse. Der er da heldigvis en stigende forståelse for nødvendigheden af at sikre gamle værdifulde bygninger; det er for så vidt en bevægelse, der går hen over landene, og som formentlig vil kulminere i bygningsfredningsåret 1975. Det må vel betyde en manifestation af, at det virkelig er af betydning, at vi fastholder gamle værdier i stedet for, som vi har gjort det, ret hensynsløst at rydde værdifulde bygninger uden at tænke på, at hermed forsvandt noget, som aldrig kunne erstattes igen.

Så kan man her føje til, at der dog i private kredse i stigende grad er forståelse for dette, og masser af mennesker bidrager til bevarelse af gamle bygninger helt på privat initiativ. Uden dette private initiativ, uden denne forståelse, kan vi overhovedet ikke gøre os nogen som helst forhåbninger om at løse opgaven.

Lad mig som eksempel på, hvad man yder i andre lande, nævne, at i Holland bruger man om året 40 mill. gylden til bevarelse af gamle bygninger. I forhold dertil er de 800.000 kr., som vi har på det danske statsbudget, naturligvis ingenting. Jeg mener, det kan være meget rigtigt, at vi nu i udvalget ser på, hvad man gør i andre lande, og prøve på at analysere, hvilke ufyldte-gjorte behov der er. Er der truede bygninger, må vi have oplysninger frem om dem. Det er sådan, at et enkelt projekt kan sluge mellem en halv og en hel million kr., ét eneste projekt. Vi har eksempler i øjeblikket på, at man bruger næsten et helt års bevilling til at klare en enkelt opgave. På den baggrund tror jeg, vi skal se nærmere på, hvordan ser det ud rundt om i landet: hvilke behov er der, som det er meget, meget nødvendigt, at vi bliver i stand til at tage op til klaring?

Bendix (KF):

Jeg skal ganske kort meddele, at vi under indtryk af den økonomiske situation kan tiltræde lovforslaget og naturligvis er fuldstændig indforstået med, at vi underkaster det en nærmere drøftelse i udvalget.

Poul Dam (SF):

Udskydelsen af revisionen af loven om bygningsfredning begrundes med, at vi har en forfærdelig statsfinansiell situation, som gør det umuligt at overveje en forhøjelse af de 800.000 kr. lige i øjeblikket. Men når man i sin tid indsatte en regel om revision, var det vel ikke alene dette beløb, man tænkte på. Man havde vel også under overvejelse, at der kunne være nogle af principperne i loven om bygningsfredning, som man kunne tænke sig ændret, og jeg kan egentlig ikke se, at der skulle være nogen anledning til at udskyde revisionen, fordi man ikke mener at have penge til at ændre det omtalte beløb.

Vi har visse vanskeligheder med loven om bygningsfredning, bl. a. den, at den 100 års grænse, man arbejder med, skaber en stor fare for, at i og for sig både arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger, som blot ikke har opnået 100 års grænsen, kan falde for de betonmarodører, som venstres ordfører talte om. Der er truede bygninger fra helt andre og meget senere tidsrum